

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 6100—1936

Notificare oficială

În Academia teologică „Andreiană” din Sibiu se primesc absolvenți de liceu cu bacalaureat și absolvenți cu diplomă de seminar teologic.

Cererile de primire pentru anul academic 1936/37 se vor adresa Consiliului Arhiepiscopesc până la 20 August 1936, însoțite de următoarele documente:

1. Extrasul de naștere dela oficiul stării civile;
2. Extras din matricola botezaților;
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic;
4. Certificatul medical despre starea sănătății dela medicul de circumscripție;
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Toți studenții sunt obligați a locui în internatul Academiei, unde contribuind cu suma de 8000 Lei anual, vor avea toată întreținerea.

Inscrierile la Academie se vor face în zilele de 23 și 24 Septembrie, în 25 și 26 Septembrie studenții se vor mărturisii și cumineca.

Deschiderea solemnă a anului academic se face Duminică 27 Septembrie, iar începerea cursurilor Luni, 28 Septembrie, ora 8 dimineața.

Studenții cari nu se vor prezenta la timp la înscriere, vor fi considerați retrași din Academie.

Înainte de înscriere fiecare student va achita la oficiul de casă al Consiliului Arhiepiscopesc suma de Lei 3000 ca primă rată din taxa de întreținere în internat, plus Lei 200 didactru. Rata a doua de Lei 3000, și rata a treia de Lei 2000, se plătesc în prim zi de școală după vacanța Crăciunului și a Sfințelor Paști. La rectorat studenții anului I vor achita, la înscriere, taxa de Lei 925 plus 1058 pentru cărți didactice; an II Lei 790 plus Lei 1512 pentru cărți didactice; an III Lei 790 plus Lei 513 pentru cărți didactice; an IV Lei 790 plus Lei 1251 pentru cărți didactice.

Înmatricolarea se face la Rectoratul Academiei, după ce studenții vor dovedi cu chitanțe că au achitat rata I din taxa de întreținere. Tot la înscriere studenții anului I sunt obligați să prezinte o declarație scrisă și de părinți ori tutori la oficiul parohial, în care se obligă, că după absolvirea cursurilor teologice vor intra și vor servi cel puțin 5 ani în clerul arhiepiscopiei, — în caz contrar, vor restitui ajutoarele de cari vor fi beneficiați în Academie.

Cei primiți în Academia teologică (an I) de către Consiliul Arhiepiscopesc, vor fi supuși înainte

de înmatricolare, în ziua de 22 Sept. a. c. ora 9 dimineața, unei vizite medicale și unui examen de aptitudini muzicale, cu caracter eliminativ. Primirea definitivă în Academie este deci în funcție de rezultatul favorabil al acestei vizite și al acestui examen.

Fiecare student va aduce cu sine îmbrăcămintea necesară (obligator reverendă), precum și hainele de pat și anume: o saltea, două cearceafuri, o perină cu două fețe de perini și o învelitoare de pat.

Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sunt invitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze chemarea preoțească.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea

care dă cele mai înalte rosturi pentru viața unui om. Pentru omul de studiu teologia deschide cele mai vaste și mai atrăgătoare perspective cu problemele ei vitale, cu realitățile cele mai esențiale spre care se îndreaptă preocuparea omului. Pentru omul de acțiune care vrea să joace rol important în direcționarea vieții neamului și a societății, preoția oferă marile ei posibilități și necesități misionare cu cuvântul și cu fapta.

Nu există nici azi o misiune mai nobilă căreia să-și închine omul viața, ca preoția și studiul teologic.

Studenții merituosi și cu mijloace puține de acasă se vor bucura în cursul anului de reduceri la taxele școlare.

Sibiu, din ședința secției bisericicești dela 7 Iulie, 1936.

Consiliul Arhiepiscopesc

Biserica și protecția muncitorilor

De o vreme încoace grevele muncitorilor se țin lanț. În toată lumea. Și la noi. Unii oameni sânt gata să le osândească, — alții le îndreptățesc. Fapt e că unele greve și revendicări sânt juste, altele sânt exagerate, iar altele sânt de caracter politic, revoluționar. Ne ocupăm aci numai de grevele cu revendicări juste.

Cine trăește printre muncitori și cunoaște starea lor morală și materială, ușor se poate convinge de cauzele nemulțumirilor lor. Nu există muncitor cinstit care să se plângă contra legilor țării. Toți recunosc cu dreptate, că statul român are legi bune, care asigură protecția muncii și a muncitorilor. Există legi pentru repaosul duminical, pentru asigurări, pentru concedii, ajutoare familiare și sanitare și pentru pensionări, care au rezolvat cât se poate de echitabil problema socială și morală a muncitorului, în principiu. În practică însă, legile se aplică lamentabil. Căci prea lacomii patroni ai întreprinderilor industriale și comerciale ale țării — se cam știe cine sânt — se folosesc de tot felul de apucături, inechitabile și imorale, ca să se substragă integral de sub prevederile legilor muncitorești. Formal stau sub lege, însă în fond nu au nici o legătură cu legea și cu moralitatea. De pildă: pe motivul că uneori au comande multe și urgente, unele întreprinderi lucrează și în sărbători cu o frenezie asurzitoare și fără odihnă, ziua și noaptea; — o imoralitate. După terminarea comandelor, urmează imediat altă imoralitate: concedierile, — ca după câteva săptămâni să vină iarăși comanda și iarăși angajările de muncitori. Apoi iarăși lucru frenetic și iarăși concedieri și așa mai departe. Și ce-i mai interesant e că de regulă concedierile se fac atunci, când muncitorul ar avea

dreptul să se bucure — conform legii — de câteva zile concediu plătit.

— N'avem de lucru, — concediu. Scuză legală.

— Nu lucrezi în continuu ani de zile, nu te poți bucura de favorurile legilor, de concediu, pensionare etc. Iarăși scuză legală.

Apoi bine, cum poate trăi liniștit bietul muncitor, care și-a făcut din meseria lui o profesiune, când nici pentru asigurarea bătrânețelor, nici pentru pâinea zilei de mâne, nu are nici o siguranță!... Inimă de peatră să aibă cineva, și tot trebuie să simtă nedreptatea pe care patronii hrăpăreți și egoiști o fac muncitorilor.

Om nu-i deavol. Dar când vede cu ochii cum se clădește muntele de nedreptate în fața lui și cunoaște cum crește bogăția întreprinderii prin brațele lui fără ca să participe și el la binefacerile ei, atunci inger de-ar fi, și se preface în deavol. Când mai ales omul nu are asigurată nici pâinea zilnică, atunci se folosește de toate mijloacele ca să și-o asigure.

Și e firesc să fie așa. Om sănătos și cu stomacul gol, lângă o întreprindere ce realizează câștiguri enorme din specula brațelor muncitorești, va admite oricine că nu poate sta mulțumit de sine și de ceea ce vede și constată.

Iată de ce, am crezut că problema muncitorească nu interesează numai organele statului și direcțiunile întreprinderilor comerciale și industriale, ci și biserica. Revoltele muncitorești au mai mult substrat moral, decât material. E drept că ele pornesc din necesități materiale, dar ele au la baza lor păcate strigătoare la cer. Mai mult și mai grav: am ascultat glasuri de muncitori care învinuesc

fățîș ierarhia bisericii că se desinterează de soartea lor, sau că face slujbă capitalismului egoist și nu intervine cu autoritatea ei să se respecte spiritul și litera legilor.

Nu e lucru de glumă. Biserica trebuie să impună respectarea legilor. Să pretindă patronilor de întreprinderi, să aibă inimă și să rezolve creștinește problema muncii și a muncitorilor, fie prin intervenții directe, fie prin parlament, fie prin denunțuri la autoritatea de stat, fie în ultima ratio prin apel la judecata sănătoasă a poporului. Șomajul, la noi în țară, nu există. Deci e cu atât mai ușor de împlinit revendicările muncitorilor, fără a le specula brațul de lucru. Omul nu este mașină, pe care o alimentăm cu uleiuri și combustibil până la uzare, ca apoi s'o aruncăm la magazia de vechituri. Omul are și suflet și prin prisma sufletului cinstit trebuie să se organizeze munca și să se asigure viața.

Și mai e ceva. Școalele își au catiheții lor, armata confesorii ei, ceteriștii la fel.

De ce tocmai fabricile sânt lăsate fără nici o asistență religioasă?!... Dar sânt și preoți în colonile muncitorești, — vor zice unii. — Sânt și nu sânt... În cele mai multe fabrici, preotul nu e primit și nu e văzut cu ochi buni, nici de patroni, nici de muncitori. Nici o educație, nici un așezământ de cultură și distracție pentru muncitori. Există ici colo câte un casinou, dar pentru ingineri, — sau câte o muzică ce mai puțin servește trebuințele muncitorilor, deși, de regulă, e plătită din cotizațiile lor. Câți patroni și câți ingineri și de câte ori își adună echipele de muncitori la sfat, ca să discute cu ei părințește chestiuni profesionale și sociale? Câți dintre ei dau concurs preoților să le satisfacă trebuințele sufletuștii fără de care, de bine de rău, nu poate trăi nici un om, nici muncitorii?...

E în interesul superior al bisericii, — ca și al marilor întreprinderi comerciale și industriale, — să-și aibe preoți-confesori cât se poate de bine pregătiți și inițiați în tainele problemelor muncitorești, — și să le dea tot concursul să se apropie de sufletul muncitorilor, ca să-l curețe, să-l lumineze și să-l salveze din mizeria în care trăește astăzi.

Dar, problema este atât de importantă și actuală, încât abia se poate schița, într'un articol de ziar.

Pr. II. V. Felea

Delegația bisericii noastre, terminându-și misiunea în Anglia, se înapoiază în țară. I. P. S. Patriarh Miron, plecând dela Londra, a vizitat capitalele Bruxelles, Berlin și Viena și s'a interesat de viața ortodocșilor din aceste locuri.

Acoperire de pagube. Prin decret regal, din 1 Iulie 1936, ministerul finanțelor este autorizată a emite o rentă în valoare nominală de maxim 230 milioane lei pentru acoperirea pagubelor suportate de organizațiile bisericesti și culturale din Ardeal și Banat, în urma aplicării legii pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7 April 1934.

Titlurile sânt de următoarele valori: 500, 1000, 2500, 5000 și 10.000 lei. Dobândă de $4\frac{1}{2}\%$, anual, plătită la 1 April al fiecărui an. Titlurile se amortizează în 10 ani prin tragere la sorți în fiecare an și se achită pe valoare nominală. Dobânzile sânt scutite de impozite elementare și supracotă.

Cifra definitivă a pagubelor suferite de organizațiile bisericesti și culturale din Ardeal și Banat, în urma aplicării legii pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7 April 1934, va fi stabilită de ministerul finanțelor pe baza actelor justificatoare ce vor fi prezentate de acele instituții.

In jurul numirii noului mitropolit al Blajului, ziare din Cluj și București au anunțat, că alegerea de mitropolit a episcopului Alexandru Nicolescu dela Lugoj este aprobată; dar, în același timp, se constată că viitorului mitropolit al Blajului i se dă un coadjutor, în rang de arhiepiscop, în persoana canonicului dela Oradea Aloisie Tăutu, un tânăr de 34 ani, care face parte, dacă nu ne înșelăm, din ordinul iezuitilor.

Viitorul mitropolit Alexandru Nicolescu a căzut la învoială, primind pe Aloisie drept coadjutor.

Foia Unirea, a mitropoliei blăjene, nu scrie până acum nimic precis în chestia numirii noului mitropolit al Blajului. Ca admirație declarată a obidă în două ape și se sbate în generalități și vorbe mari, cu toate că în chestia numirii noului mitropolit dela Blaj s'a făcut târgueală și compromis, cum se făcuse pe vremuri cu nenorocitul Atanasie, ajuns să fie controlat de teologul iezuit Szunyog. Refiniv astfel trecutului cu bunăștiie uniației...

Nr. 5466—1936

Comunicare

Se aduce la cunoștință că erezii după Păr. Prot. Valer O. Goron din Geogiu, decedat la 29 April 1936, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au primit dela Cassa arhidiecezană din Sibiu, în numerar, fără nici o rețineră, ajutorul de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 27 Iunie 1936.

Consiliul arhiepiscopesc

Probleme-Recensii-Comentarii

„Desnaționalizarea românilor din secuime“. — Într-o ședință recentă a Academiei Române, dl prof. N. Iorga a precizat problema desnaționalizării românilor din ținutul locuit de săcui.

Dl prof. N. Iorga, vizitând zece sate în secuime, a găsit un prețios material informativ, păstrat de preoții noștri locali. Dintr'un manuscris de peste două mii de pagini se desprinde istoricul unui proces desnat în 1779—1781, în vremea împăratului Iosif II; din acest proces reiese caracterul românesc al celor 400 de locuitori cari au luat parte la judecată. Se poate constata, pe baza acestor izvoare, că românii din secuime și-au pierdut limba abea pe la 1850, — și nu în veacul al 13-lea, cum s'a spus în anumite locuri. Românii au fost asimilați, din punct de vedere al limbii, de secui, din cauza avantajilor de libertate de care aceștia dispuneau. Secuții, — cari urau pe unguri, socoteți ca uzurpatori ai drepturilor lor, — prin poziția lor grănicerească se bucurau de o înălțare socială însemnată, ca și de dreptul de a fi militari. Românii, intrați în serviciul secuilor, se bucurau de aceleași drepturi.

În studiul cărților bisericesti, dnul prof. N. Iorga găsește pecetea numelor și obiceiurilor românești.

Acțiunea desnaționalizării începând pe la 1850, până la această dată legătura în special cu Moldova se făcea prin pasurile munților, pe unde soseau călugării purtători de cărți bisericesti scrise românește. În incheiere, dl prof. N. Iorga propune să se pornească pretutindeni o cercetare a tuturor documentelor ce ar putea să aducă lumină desăvârșită asupra acestei probleme de interes național.

Omagiu Arhierului. — Numărul mai nou din revista arhiepiscopiei Iașilor, «Mitropolia Moldovei», cu prețioase contribuții, este închinat I. P. Sfințitului mitropolit Nicodim, din prilejul apariției Bibliiei, ca un respectuos omagiu, adus în numele clerului și credincioșilor, luminatului ierarh și ilustrului traducător al Sfinței Scripturi.

În articolul „Scriptura unei vieți“ părintele arhimandrit Scriban scrie: Cum pomenesc nemții de Biblia lui Luther, pomenim și noi de cea a lui Șerban Cantacuzin; tot așa pomenim, ca de clipe însemnate, de data când a ieșit Biblia lui Clain, de Noul Testament dela Alba-Iulia, de Biblia dela Petersburg, de Biblia lui Șaguna, de cea dela Buzău; cea din urmă tipărire

a Bibliiei la noi — lăsând la o parte pe cele ale Societății Biblice — a fost cea sinodală dela 1914. Eată-ne acum cu o nouă Biblie... la care au lucrat trei obraze bisericesti, fiecare cu armătura sa: I. P. S. mitropolit Nicodim, Părinții Grigorie Pișculescu (Gala Galaction) și Vasile Radu, amândoi preoți de înaltă învățătură...

Pe lângă părintele arhimandrit, mai semnează fruntași, din punct de omagial al revistei, articole, distinși ai condeiului, cum sânt scriitorii M. Sadoveanu, Ionel Teodoreanu, Sandu Teleajen ș. a.

În concluzie se arată, că I. P. S. Nicodim și-a consacrat viața întreagă, timpul și munca, Bibliiei, urmând ca nu peste multe zile să ne dea, din tiparele Neamului, și Biblia Ilustrată, precum și o serie de Comentarii la Biblie. Pe drept cuvânt se spune astfel, că I. P. S. Nicodim e omul Bibliiei, Mitropolitul Bibliiei.

Biserica noastră ortodoxă din Ardeal, la rândul ei, aduce și de astă dată omagiu pentru toți ceice au muncit la tipărirea Sfinței Cărți într-o nouă ediție.

Anuarul XVI al Liceului de stat „Gheorghe Lazăr“ din Sibiu. Anul școlar 1934—35. Publicat de Gh. I. Ionescu, director. Sibiu, 1936. Tip. Dacia Traiană.

În fruntea anuarului se aduc, sub titlul „Pro memoria“, calde cuvinte de apreciere de întâiul director și organizator al liceului, de vrednicul hârbat al școalei românești, Dr. Ioan Bunea, care venind dela liceul nostru ortodox din Brașov, a funcționat în calitate de director al liceului „Gh. Lazăr“ în timpul dela 1919 până în 1934, când a ieșit la pensie după o lungă activitate profesorală de peste 40 de ani. Anuarul scoate la iveală în deosebi opera frumoasă, realizată de directorul Bunea: construirea în Sibiu a celui mai modern internat, „care poate rivaliza cu ori care internat din țară și străinătate“.

Partea literară a Anuarului cuprinde, în trei articole, diferite și interesante probleme de pedagogie și psihologie, tratate de directorul actual al liceului și de alte persoane în serviciul acestui institut, al cărui numeros corp didactic s'a distins, în anul școlar expirat, și prin o remarcabilă activitate extrașcolară.

În 7 clase, liceul a avut 521 elevi, între aceștia 408 ortodocși. Promovați 335 elevi, corigenți 149, repetenți 37. *Internatul* școlar a adăpostit 96 elevi (taxa de internat a fost de 10.480 Lei anual); ear *cantina* școlară a oferit la ameză hrană substanțială pentru 30 elevi, cu cheltuială

acoperită din fondul „Veturia I. Lapedatu“ și din fondul băncii „Albina“.

Socotind numărul respectabil de mare al elevilor ortodocși dela liceul „Gheorghe Lazăr“, este aproape de sine înțeles că acest tineret, după exemplul dela alte institute similare, s'a constituit în societatea religioasă «Sf. Gheorghe», care, sub conducerea părintelui profesor Marcu Jantea, a depus multă râvnă în urmărirea scopului său educativ moral, prin ținerea de sedințe cu programe bine întocmite.

Reli S.: Rolul învățătorului laic în educația morală-religioasă a tinerimii, Cernăuți, 1936, Tip. Mitrop. Silvestru. Broșură de 27 pp. Preț: ?

După studiul informativ și călăuzitor „Originea și evoluția istorică a costumului preoțesc la români“ (vezi: Tel. Rom. Nr. 11 din anul curent), păr. Dr. S. Reli, profesor la facultatea teologică și la seminariul pedagogic universitar din Cernăuți, ne prezintă, în noua sa broșură, un curs ținut cu prilejul „Săptămânii Pedagogice“, organizate de seminarul amintit.

Studiul acesta, extras din „Revista de Pedagogie“ 1936, cercetează rolul sau contribuția învățătorului laic în educația morală-religioasă a tinerimii. Pentru a realiza asemenea educație, sânt chemați nu numai catihetii, ci și toți învățătorii laici creștini, colaborând împreună cu preoțimea la făurirea unui ideal de viață creștină și românească. O prielnică atmosferă în scopul indicat, se poate crea atât în școală, cât și în societate, „prin îndemnuri, sugestii, exemplu propriu, prin luminarea maselor în direcție religioasă-morală, prin organizare, conducere sau măcar colaborare în asociații creștine-ortodoxe, cu scop educativ-religios, al tineretului și prin combaterea tuturilor curentelor și organizarea potrivitelor religiei, moralei și bisericii creștine ortodoxe [comunismul, masoneria ș. a.]“

Părintele profesor S. Reli arată modul, cum învățătorul și învățătoarea ar putea aprofunda adevărurile credinței și moralei creștine în sufletele copiilor la diferitele materii de învățământ: la predarea limbii române, la Istorie, la Geografie, la Științele fizico-chimice, la Cântare și chiar la Desemn.

Ca bun mijloc pentru promovarea educației religioase morale a tinerimii, se amintesc și asociațiile creștine ale tineretului, introduse cu succes în mai toate țările apusului.

Petra N. Nicolae: Băncile românești din Ardeal și Banat. Edit. „Cartea Românească“, Sibiu, 1936. Tip. Vestemian. — Un vol. de 211 pp. Preț: 145 Lei.

* FOIȘOARA *

Orizonturi spirituale

— Eroismul creștin —

Am conturat în foiletonul meu din săptămâna trecută, anemic și nepretențios, peisagiul de lumină al sufletelor mari. Am spus atunci și am arătat, în linii și jaloane generale, că desăvârșirea spirituală și sfințenia, în accepția superioară a cuvântului, vor rămâne pentru totdeauna apanajul, dreptul imprescriptibil și inalienabil al oamenilor cari trăiesc în umbra sfântă a marilor idealuri evanghelice de viață. Acolo sus, pe colinele înșorite ale harului divin, se sfințește sufletul, cunoaște expansiunea ființei mistice și se purifică de toată întinarea. Pe oamenii aceștia, cari poartă cerul în sufletele lor, îi vei găsi în tot locul și nicăieri pe pământ. Fiindcă în tot locul și nicăieri sfințenia, rodul discret al sufletelor curate, nu se poate etala ca celelalte lucruri omenești. În umbra marilor idealuri evanghelice de viață însă nu sunt chemați să trăiască decât oamenii cari pot să se jertfească și pot să jertfească tot ce le aparține. Figurile șterse și decorative sunt excluse. Omul care trăește intens și din plin

viața spirituală, care se reduce la însemnatul rol de recipient pasiv, fără conțur precis și lipsit de personalitate, nu va putea justifica niciodată trăirea sa în slujba acestor idealuri superioare de viață. Fără aderență totală, fără indentificare completă cu idealul căruia te-ai consacrat, rămâi pe linia dubioasă a echivocurilor și aproximativului. Voi trasa de data asta, fără să depășesc cadrul unei timide încercări, calea care ar putea duce la rezolvarea multumitoare a eternei și vitalei probleme: e posibilă oare o integrală înfăptuire a creștinismului în lumea aceasta trecătoare, în care totul se petrece sub semnul și egida implacabilă a relativului? Se poate oare suprima distanța incommensurabil de mare dintre absolut și relativ? Mesagiul evanghelic al Împărăției lui Dumnezeu, magnific și neperitor, e dat pe măsura puterilor noastre de înfăptuire, sau le depășește, e o himeră care, cel mult, ne poate obseda, dar la care nu vom putea ajunge niciodată?

Fiecare întrebare ridică o mulțime de puncte nevralgice. „Împărăția mea nu este din lumea aceasta“, a spus Mântuitorul în fața procuratorului roman. Dar tot El a spus: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu, și toate celelalte vi se vor adaoga vouă“. „Fiți desăvârșiți, precum Tatăl vostru din ceruri este desăvârșit“. Oare Mântuitorul n'a vrut să

spună cu acestea că împărăția sa de lumină și de împăcare sufletească poate fi înfăptuită aici pe pământ, că noi cari credem în învățătura Sa putem să ne desăvârșim în viața noastră pământească? Desigur perfecțiunea pe care a atins-o Mântuitorul nu vom putea-o ajunge, atâta vreme cât viața noastră se va desfășura pe două planuri diametral opuse: cel spiritual și cel fizic. Dar ne rămâne pentru veșnicie deschisă calea desăvârșirilor supreme spirituale, desăvârșiri concepute și înfăptuite din punct de vedere omeneșc, cu puterile noastre slabe și cu ajutorul harului dumnezeesc. Putem afirma deci că nimic nu poate împiedeca realizarea celei mai ideale și mai superioare concepții de viață: creștinismul real, integral și sincer.

Din atâtea milioane de oameni cari populează pământul acesta, se va găsi măcar un număr înfinit de aleși cari să înfăptuiască împărăția lui Dumnezeu în lume. Să vrem numai. Atâta ni se cere. Uneori, totuși această împărăție a dreptilor lui Dumnezeu ni se pare atât de departe de noi, un vis inaccesibil, o nostalgie... Când privesc fenomenele care se produc în lume și căutăm să le pătrundem semnificația lor sibilină, rămânem deconcertați și fără răspuns. Împărăția lui Dumnezeu e fără ndoială incompatibilă cu lumea noastră, cu pământul acesta în care toate lucrurile se

petrec în virtutea unor legi dure și ineluctabile. Aici jos totul contrazice împărăția de dreptate, de iubire, de bunătate a lui Dumnezeu.

Priviți de pildă moartea enigmatică a tinărului, ce se găsește abia în pragul vieții, Un copil desculț în toată iernii lasă dăre de adâncă durere în sufletul meu. Un cerșetor sfârșit, ce poartă pe drumuri de obidă, în ochii săi plângători și stinși, înfinit de trista poveste a calvarului său, mă îndușorează și mă face să mă gândesc că poate și eu și toți acei cari avem o soartă mai puțin ingrătă, suntem vinovați de suferințele lui.

Dar moartea paradoxală și atât de inexplicabilă a tinărului, cu atâtea doruri și visuri nerealizate încă, mă impresionează profund, oricât de mult aș fi convins de adevărul irefutabil că după moartea sufletelor noastre trec în eternitate, nu în neant. Tot atât de mult mă impresionează tragediile cari se pot consuma în fiecare zi, în timpul verii mai ales, în lumea satelor noastre. Un viitor năpraznic, urmat de ploaie cu ghiață, o deslănțuire oarbă și telurică a forțelor naturii, aduce mare jale și poate preface într-o clipă în scrum și cenușă toată truda și toată recolta bietului țaran. Holdele distruse și culcate la pământ, porumbul nimicit, viile stricate, iar pe deasupra tuturor marea durere și desnădejde

Problema bancară, în țara noastră, continuă a fi neresolvată, pe lângă toate discuțiile, hotărârile și desideratele ce le-a provocat, și pe lângă toată constatarea că viața economică românească în Ardeal și Banat atâră mai ales dela refacerea băncilor românești din aceste părți ale țării întregite.

Autorul, dl N. N. Petra, arătând admirabilul trecut al institutelor ajunse azi în grea situație, face un act de dreptate băncilor ardelene și bănățene; dar când, după aceasta, cere o rezolvire dreaptă și urgentă a problemei, apără nu numai interesele băncilor, ci și ale clientelei instituțiilor cu misiunea de-a ajuta țărăimea de-o parte, ear de alta de-a promova comerțul și industria ardeleană în senz românesc.

Este ușor de înțeles că cu cât va întârzia mai mult refacerea băncilor noastre românești, cu atât mai vârtos își vor face loc în Ardeal băncile minoritare, a căror situație mai bună nu va contribui de sigur la opera de ajutorare și de sacrificiu pentru țărăimea română din Ardeal și Banat...

Congresul Economic dela Cluj, din 28 Noemvrie 1935, în frunte cu ierarhii țării și cu fruntașii vieții culturale și politice ardeleni, deși a avut un impresionant efect, n'a adus însă, cum spune autorul, rezultatele dorite.

Față de această afirmare a dlui Petra, ne facem unele rezerve, și reproducem, după Monitorul Oficial Nr. 157, (a se vedea la alt loc al foii noastre), cuprinsul decretului regal, prin care ministerul finanțelor este autorizat a emite renta în valoare nominală de maximum 230 milioane lei, pentru acoperirea pagubelor suportate de organizațiile bisericești și culturale din Ardeal și Banat, în urma aplicării legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 April 1934.

Vor fi oare norocoase, într-o produce rezultate și mai bune, publicațiunile de felul lucrării foarte merituose a dlui Nicolae N. Petra, — rămâne de văzut.

Dr. Costache Dăniță: Evanghelia în fața științei, IV. Eu sunt calea, adevărul și viața, 1936. Tip. Alecsandri, Alexandria. — broșură de 126 pp. Preț: 40 Lei.

A patra broșură a luminatului și bunului creștin ortodox, care e doctorul C. Dăniță, vine să întregască tot mai mult pe cele trei broșuri precedente, cu care ne-am ocupat în coloanele acestui ziar (Tel. Rom. Nr. 18—19).

Se citesc cu interes capitole ca: Darwinismul și critica lui; nu mai puțin capitolele despre instincte la om și la animale, cu multe și interesante exemple.

Când sectanții de toate culorile, susținuți de prietenii din țară și din afară, își vând sau dăruiesc „literatură” pentru a re-

spândi rătăcirii și a sămăna neîncredere și nesupunere față de autoritățile statului, adevăruri expuse în publicațiunile cum sânt ale doctorului Dăniță, trebuie răspândite; — în schimb colportajul, tot mai îndrăzneț al sectanților, are să fie urmărit cu atențiune și agenții lor pedepsii.

Pr. Vasile Gh. Sibiescu: Călugării Sciți. Sibiu, 1936. Tip. Arhid. Broșură de 24 pp. Preț: 10 Lei.

Studiul acesta, despre călugării sciți, extras din Revista Teologică-Sibiu, schițează istoria călugărilor din veacul al șaselea, originari din Scythia Minor, Dobrogea noastră. Cine sânt, ce acțiuni au pornit la Constantinopol, apoi la Roma, — care erau legăturile lor cu africanii, — ce rol are împăratul Iustinian în istoria călugărilor sciți, — toate acestea sânt expuse clar și documentat, în capitole scurte, ce merită să fie citite atât pentru a cunoaște acțiunea ortodoxă a călugărilor pomeniți, cât și pentru a încuraja pe tinerii studioși, — între cari numărăm și pe harnicul autor al studiului de față.

Cercul profeșesc Chișcădaga, județul Hunedoara, a ținut în 28 Iunie 1936, o conferință pastorală în parohia Căinelul de jos. Programul s'a început cu utrenia zilei și sfânta liturghie, săvârșite în sobor. După evanghelia a predicat părintele L. Lazăr din Sulighete despre: „Datorințele stăpânilor față de slugi și a slugilor față de stăpâni”. După priceasnă a cuvântat părintele Al. Văjdea, președintele cercului, despre: „Educația religioasă a copilului în familie”. La sfârșitul sfinteii liturghii a vorbit părintele Ar. Muntean despre: „Sărbătorile băbești și cele bisericesti”.

În sedința intimă: părintele P. Aslău a citit o lucrare bine reușită despre: „Scaunul mărturisirii”. În jurul acestei expuneri s'a discutat despre sfânta taină a mărturisirii și despre sfânta împărtășanie.

Tânărul slujitor ai sfintelor altare aduc mulțumiri fratelui întru Hristos P. Aslău, pentru lămuririle împărtășite cu această ocazie întru săvârșirea dumnezeieștilor taine. Coresp.

AVIZ

La liceul ortodox român „Avram Iancu” din Brad, au mai devenit vacante prin transferare următoarele catedre:

1. Catedra Nr. 4 Latină,
2. Catedra Nr. 6 Franceză,
3. Catedra Nr. 9 Geografie,
4. Catedra Nr. 11 Matematici.

Cereri pentru numire se vor trimite pe adresa Consiliului arhiepiscopesc, Sibiu, Sibiu, 7 Iulie 1936.

Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu

Creștinismul și activitatea omului¹

Literatura sovietică anti-religioasă a adunat toate argumentele posibile formulate împotriva creștinismului. În ea se găsește tot cece s'a afirmat și susținut, într-o formă vulgară, de adversarii creștinismului ca, Voltairè, Holbach, Dupuy, Feuerbach, Marx și alții. Nici Lenin, doctrinarul marxismului sovietic, n'a produs dovada unei reînnoiri sau originalități doctrinare privitor la religie; a întrecut numai, pe predecesori, prin invectivele la adresa religiei. Din această frazeologie literară, un singur argument pare a fi esențial și mai tare, care prin impresia de verosimil ce o produce, cu ușurință poate convinge pe acei oameni cu puțin interes față de problema religioasă, și care i-au adâncit în mod insuficient esența. Argumentul e acesta: religia în general, și în special religia creștină, exclude activitatea omului, predică pasivitatea, supunerea oarbă în fața destinului și resemnarea în fața nedreptății sociale, justificând, în felul acesta, chiar opresiunea omului față de semenul său: Impresia ce o ai în religia creștină este că numai Dumnezeu este activ, iar datorita omului constă numai în a se ruga, a se resemna, a-i aduce cântări de laudă și mulțumire, așteptând de sus pogorârea grației divine.

Afirmațiunile acestea au fost ilustrate în literatura anti-religioasă sovietică prin exemple elementare, din care să reiese inutilitatea contactului cu misterul, a rugăciunii și a lucrării grației divine, până și în cece privește obținerea unei recolte mai bune, care după ei se datorește numai oportunității, adaptării economiei rurale, tehnicii perfecționate. Cu un cuvânt, tractorul a fost pus să înlocuiască rugăciunea. Aci s'a scotat starea de primitivitate, ignoranța și caracterul superstițios al maselor religioase, unde creștinismul — adică religia spiritului — nu s'a desfăcut de magia păgână.

Creștinii trebuie să observe, că această interpretare asupra religiei ce se face adesea, tinde să umilească omul, să-i nege activitatea și creația lui. Chiar manualele teologice catolice și protestante micșorează valoarea omului, îi nimicesc deliberarea, îi înlătură posibilitatea de acțiune ocrotitoare în lume, în natură și societate, evidențiind în felul acesta numai un sentiment de conservare al vieții. Această umilire a omului, această îngăduire a posibilităților lui de creație, se bazează pe doctrina naturii păcătoase

¹ Nicolae Berdiaev, „Christianisme et réalité sociale”.

a omului. Și pornind dela principiul că omul este o ființă decăzută, ale cărei puteri au fost iremediabil nimicite prin căderea în păcat, și că binele ce-l face vine numai din grația divină, deoarece omul nu mai e capabil decât să facă răul, s'a ajuns la concluzia că omul este incapabil, din toate punctele de vedere, de a crea societății omenești o orânduire dreaptă și liberă. În felul acesta, doctrina căderii în păcat s'a exploatat și s'a folosit foarte mult pentru a menține omul în stare de sclavie și pentru a conștinși vieții omenești un regim nedrept.

Pentru a se înțelege proveniența unei asemenea interpretări a creștinismului, și a unui astfel de abuz de «idea păcatului», trebuie să se fină seamă totdeauna de faptul că, în viața religioasă, coexistă două principii: principiul divin și principiul omeneșc; revelația luminii ce vine dela Dumnezeu, și «cuprinderea» acestei lumi din partea omului, pe care o răsfrânge în întunecimile sufletului lui, deformându-o după interese personale și sociale, din cauză că omul, de cele mai multe ori, este incapabil să se ridice până la înălțimea concepției spirituale a creștinismului.

Omul a înțeles ca o stare de umilință doctrina creștină, și deci negarea activității omenești a rezultat dintr-o activitate rea; umilirea a fost o deformațiune omenească a creștinismului. Doctrina creștină care în realitate n'a suferit nici-o alterație, ne pune în față înaintea de toate învățătura despre «demnitatea omului», și în loc de a-l coborâ, de a-l înjosi, îl ridică la o înălțime fără precedent. Esența evangheliei se rezumă în aceste cuvinte: «Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu». Acesta este miezul esențial al creștinismului. Sfânta evanghelie ne învață că aceasta «împărăție» nu este dată și impusă; dar câștigarea ei corespunde unei vieți desăvârșite, unei plenitudini de viață, în care să se cuprindă toată dreptatea. Deci ea nu ne indică o supunere în fața minciunii și nedreptății prin faptul că natura omenească este păcătoasă. Păcatul a fost înfrânt prin căutarea «împărăției lui Dumnezeu», a unei vieți mai bune, mai desăvârșite, mai integrale. Se poate spune că, creștinismul adevărat este un veșnic revoluționar, ce nu satisface nici un regim de viață, pentru că el caută «împărăția lui Dumnezeu» și dreptatea Lui, aspiră spre o transformare radicală a omului, a societății și a lumii. Dacă creștinul se deosebește de revoluționarii periferici, aceasta nu este cătuș de puțin prin radicalismul ideilor lui, ci prin do-

a plugarului, coșmarul și sceptorul nemilos al foamei. Nu ne revelează oare toate acestea că trăim într-o lume flagrant opusă împărăției lui Dumnezeu proclamată de mesagiul evanghelic? Se poate adapta absolut și radicalismul supraterestru al adevărilor de credință și morală, acestei lumi care își are structura sa specifică, legile ei, destinul ei?

Nu-i o îndrăzneală prea mare din partea omului să se încumete să le realizeze în lume și pentru sine, atunci când însuși Mântuitorul a spus că împărăția Sa nu este din lumea aceasta? Și nu constituie oare destinul omului de înința bipoiară, cu trup și suflet, o piedecă insurmontabilă în calea desăvârșinilor spirituale? Dacă sântem condamnați iremediabil să ne tărâm în pulbere, de ce ne-a poruncit Mântuitorul să fim desăvârșiți, precum Tatal nostru din ceruri este desăvârșit? De ce ne-a pus în fața acestei dileme, cu una din alternative blestemate?

De ce ne-ai pus în inimi, Doamne, dorul nestins după paradisul pierdut, dacă ne-ai legat atât de tare de pământul acesta imund și păcătos? Dacă Mântuitorul a știut că noi nu ne vom putea ridica niciodată de culmile ultimei desăvârșiri, la gradul de perfecțiune morală pe l-a atins El, de ce ni-a dat poruncă să-L urmăm în toate? Seria întrebărilor de asemenea na-

tură poate fi continuată la infinit și eșafodajul lor impresionant poată să desorienteze pe cei cari se dovedesc incapabili să descifreze senzul unic și luminos al învățăturii creștine. Nu trebuie însă să plecăm de totolași și cu chinul indoiesilor în suflet dela izvoarele pure și inviorătoare ale Sf. Evangheliei. În drumul vieții noastre, străjuită în șir de spini, nu găsim popasuri mai odihnitoare și mai ziditoare de suflet, nu găsim ostroave mai senine și mai pline de lumina nespasă a cerului, decât învățăturile cuprinse în sfânta Evanghelie. Răsădul idealurilor neperitoare îl găsim în această carte a cărților, care spintecă valurile cu adevărurile ei eterne și prăvălitoare. Ori-zonturile sufletului nostru își primesc lumina din izvorul nesecat și răcoritor al cuvântului dumnezeesc... Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu, și toate celelalte vi se vor adaogea vouă. Comandamentul acesta evanghelic, care produce rezonanțe înfinit de chemătoare în sufletele noastre, e cea mai mare realitate și nimeni n'are cutezanța să afirme că postulatul acesta divin este caduc, este irealizabil. Fără îndoială este greu de realizat. Dar nu-i imposibil.

Oamenii înzestrați cu puteri spirituale superioare, oamenii zămislți din aluatul firilor eroice, vor putea înfăptui împărăția lui Dumnezeu pe pământ, integral,

fără recitanțe și oamenii aceștia vor aduce în sufletele noastre rotocoale de lumină și nădejde și ne vor purta pașii noștri șovăitori spre înalturile cerului. În concluzie afirmăm ceea ce am mai afirmat odată în sus: credem cu toată convingerea în posibilitatea desăvârșirilor morale. Cu o singură condiție: această împărăție nu trebuie concepută tangențial, fizic, material. Viața absolută a împărăției lui Dumnezeu, care este cvintesența creștinismului, atât de deosebită de viața relativă a lumii, e imposibil s'o adaptezi unei lumi în care totul se petrece sub semnul relativului, cum spune marele filosof rus Nicolae Berdiaev. Dar atunci când concepem această împărăție, în spiritul Evangheliei, ca o împărăție spirituală, nimic nu mai poate închide drumul spre înfăptuire ei. Evanghelia Mântuitorului vizează omul interior, nu omul social, exterior. Renașterea sufletească cere Mântuitorul. Această nenaștere, realizată la focul cerului și cu ajutorul harului divin, duce cu siguranță la piscurile de azur ale deplinei spiritualități creștine, la atitudinile creștine eroice.

V. Sămărtinean

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Reflexii în legătură cu scopul educației

(3) de Prof. O. Dragoș (Sfârșit)

Faptul că supunerea unor pescari simpli persoanei Mântuitorului a făcut din ei puternice personalități, este pentru Förster o dovadă de ce poate produce umilința din viața unor suflete atât de simple. Individualismul modern împiedecă progresul individual și social tomăi fiindcă pentru el nu există această autoritate. De aceea lipsește adevărata cultură unde formele vieții sociale, efemerul, nu este pătruns de semnificația unei vieți superioare. „Epocile religioase ale istoriei sunt acelea, unde personalitățile geniale și de plenitudine sufletească supraumană siliră masele la respect. În timp ce omul în timpul Renașterii nu trăiește decât din el și din ceea ce este după măsură sa, din ceea ce poate înțelege în chip spontan, omul marilor epoci învață să privească cu ochi mai mari și să vrea cu o voință mai consecventă; prin suprauman este smuls din limitele sale și în virtutea umilinței sale participă la o viață superioară și este binecuvântat cu cugetări cari nu sunt în porție cu ființa sa mărginită... În epocile individualiste, chiar și lucrul pe care omul credea că-l poate atinge liberându-se de

rința neștrămutată a unei armonizări între mijloace și scopuri, adică prin negația urei și violenței, însușite de alții drept drum ce ar duce la realizarea unei vieți desăvârșite.

Creștinismul nu corespunde absolut unei «așteptări» continue a miracolului, care, ca fenomen ce vine din afară, se realizează în om independent de el. O astfel de pasivitate a fost chiar condamnată drept tentație. Inșă chiar numai posibilitatea miracolului în viață, implică activitatea spirituală a omului.

Vladimir Soloviev spunea că, este o impietate să aștepti dela Dumnezeu ceea ce poate îndeplini o simplă jurisdicțiune. Și se poate spună la fel, că este o impietate să se lase numai în seama lui Dumnezeu obținerea unei recolte superioare, atunci când tehnica omenească și perfecțiunea economiei rurale sânt desăvârșite de susceptibile spre a o realiza. Și tot așa se poate spune în toate lucrările. Dumnezeu însuși, cere ca știința și civilizația, medicina și tehnica să contribuie la obținerea unei vieți mai desăvârșite. Totuși, desăvârșirea interioară a vieții, transformarea sufletelor omenești, nu se poate realiza nici prin tehnică, nici prin știință, ci ea presupune atitudinea spirituală a omului față de Dumnezeu.

A afirmă că creștinismul este ostil activității omului, înseamnă să contrazici mai înainte de toate faptele istorice. Vedem că cea mai mare activitate s'a desfășurat în decursul perioadei creștine, și că dinamismul cel mai intens a fost firesc numai popoarelor ce primiseră creștinismul, adică popoarelor din Occident. Creștinismul este o forță creatoare și motrică în istorie, și chiar adversarii lui vor trebui să se convingă de aceasta.

Popoarele vechei civilizații a Orientului (China, Indiile, Persia), care n'au primit creștinismul, sânt detașate de istoria universală, își slăesc puterile și trăiesc în trecut. Pe când creștinismul, dintre toate religiile, este cel mai capabil de a îndrepta privirea și aspirațiile popoarelor spre viitor. Faptul acesta se explică prin caracterul său mesianic, prin credința în «impărăția lui Dumnezeu», spre care se îndreaptă toată lumea. Acesta este valoarea creștinismului, ce-l ridică deasupra concepției istorice, ca proces dinamic, ce are un sens și se mișcă spre un scop suprem.

Această valoare rezultă din faptul că la mijlocul istoriei a apărut Hristos Mântuitorul lumii, adică sensul procesului universal s'a încarnat. O astfel de concepție [a istoriei], a fost străină gre-

autoritatea religioasă: cultura personalității, devine imposibilă. Căci cum poate să devină cineva personalitate în adevăratul sens al cuvântului, dacă a pierdut contactul cu cele mai înalte izvoare ale vieții personale?¹ Adevărata desvoltare a personalității nu este garantată, așa dar, de cultura individualistică și conștient independentă, ci de un raport de dependență față de o voință suprapersonală, după care se poate orienta individul. Așa atunci când cineva a recunoscut o autoritate superioară sieși, poate să se depășească pe sine. Această autoritate este persoana lui Hristos. „Scopul oricărei adevărate educații trebuie să fie depășirea forțelor naturale în lumina unui ideal supranatural, prin care ele ajung la cunoașterea sensului adânc.”²

Numai creștinismul are aptitudinea de a uni „bogăția și ordinea, plenitudinea vieții și tăria caracterului, idealismul și realismul” și „tocmai în această putere a armonizării desaccordurilor aparente zace neîntrecuta putere de viață organizatoare — în viață și educație” (pag. 109).

În legătură cu problema pusă: care este scopul educației, nu putem trece cu vederea nici înțelepciunea acelor pedagogi cari, împreună cu G. Kerschensteiner, cred că nu poate fi altul decât să formezi buni cetățeni. Noi știm că cei mai buni cetățeni

cilor și întregii civilizații antice, de oarece conștiința lor nu era orientată spre viitor; lor le era propice numai noțiunea «mișcării ciclice». Grecul antic era contemplativ și nu activ, admira dintr'o manieră estetică frumusețea cosmosului, armonia universală, și religia lui era legată de miturile trecutului. Cele mai importante evenimente se raportau la trecut.

In rom. de Pr. C. Zoican

INFORMAȚIUNI

Ședință plenară. Consiliul arhiepiscopesc a ținut în 14 Iulie a. c. ședință plenară sub presiul I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae rezolvind mai multe chestiuni curente, dintre care amintim numirea de administrator protopopesc al protopopiatului Făgărașului a preotului Pavel Borzea din Viștea de Jos.

Societatea ortodoxă națională a femeilor române, filiala Sibiu, în posesiunea frumosului dar de 10.000 Lei (zecemii Lei), primit dela dl Dr. Mitter pentru susținerea cantinei, mulțumește călduros distinsului altuist cu suflet de adevărat român.

Pentru o biserică. Credincioșii ortodocși din comuna Daia, județul Sibiu, în scopul de a-și clădi o biserică, au izbutit până acum să adune: un fond de 45 mii de lei (depuși la băncile „Albina” și „Banca Românească” din Sibiu), precum și o parte din materialul necesar zidirii, cărămizi și cherestea. Pentru a putea începe construirea casei Domnului, oficiul parohial ortodox român din numita comună apelează la binevoitorul sprijin bănesc al bunilor creștini din cuprinsul arhiepiscopiei noastre, rugându-i să-și trimită obolul la adresa: Oficiului parohial ortodox român din Daia, județul Sibiu, poșta Cornățel.

Pelerinajul obișnuit, la sfânta mânăstire dela Izvorul Miron din hotarul comunei Românești, p. u. Margina, protopopiatul Făget, se face la sârbătoarea sf. Proroc Ilie, Luni în 20 Iulie 1936. Se va celebra sfânta Liturghie în sobor, ear lângă izvor se va face sf. maslu cu șapte preoți și se vor ceti rugăciuni.

La primăria noastră din Sibiu funcționează, pe lângă registratură, un birou de petiții și reclamații. Orce reclamație sau cerere trebuie înaintată la acest birou, care îngrijește de rezolvire în cel mult 30 zile. Accesul la diferitele servicii și birouri este cu desăvârșire oprit.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 19 și Luni 20 Iulie 1936, va predica părintele M. Neagu.

sunt adevărații creștini. „Care teză este adevărată? Trebuie să stea sufletul ca instrument al statului, sau statul trebuie să fie instrument sufletului? Statul nu este ultimul ideal pe această lume. Oricât de mult iubim statul — și sântem gata să ne dăm pentru el tot, — dar el este numai un instrument în slujba sufletului. Să nu facem din stat un fetiș. Idealul creștinismului coboară o lumină deosebită și asupra statului — și numai fiind bun creștin ești de folos statului tău.”³ Cetățeanul format la școala liberalismului modern nu este capabil de respect în fața unei autorități superioare. Iar fără respect nu e posibil să se nască virtutea ascultării. Omul modern se grăbește să grămădească legi peste legi și să-și alege singur guvernul, dar nu se prea grăbește să asculte de acesta sau să păzească legea pe care însuși și-a dat-o. Dar statul modern nici nu poate reclama respect și ascultare câtă vreme nu este un organ al spiritului. Fără coborârea luminii cerești asupra statului, acesta rămâne pur și simplu un stat al ordinii, sau, cum spune fericitul Augustin, o ordine a păcatului. Poate oare cetățeanul să asculte fără șovăire de un astfel de stat? Virtutea eroică a ascultării se aprinde în sufletele cetățenilor numai față de acel stat care a fost sfințit de religie ca ordine a lui Dumnezeu. Dar atunci trebuie să dispară ideea necu-

³ Dintr'o cuvântare rostită de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae și publicată sub titlu: Idealul educației, în Revista Teologică, Decembrie 1932.

Nr. 6166—936 Ep.

Circulară

cătră oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ort. română de Alba-Iulia și Sibiu

Atragem atențiunea oficiilor noastre protoprești și parohiale asupra strictei executări a dispozițiilor cuprinse în ordinul nostru circular Nr. 6693—930 Ep. din 12 Iulie 1930 cu privire la procedura ce este de urmat în cazuri de reparații necesare la bisericile zidite înainte de anul 1834, cari sunt declarate monumente istorice.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 5489—1936.

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că Preotul Nicolae Costea dela parohia Sibiueni jud. Alba în baza §-lui 5 din Regulamentul tonduului de ajutorare preoțesc, a ridicat dela Cassa arhidiecezană din Sibiu în numerar fără nici o reținere, ajutorul de înmormântare de Lei 15.000.— (Lei cincisprezece mii) după soția sa Maria, decedată la 8 Iunie 1936.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 27 Iunie 1936.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 144/1936.

(19) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. Hetur, din protopopiatul Târnavă Mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

R retribuțiile împreunate cu acest post sânt următoarele:

1. Salar dela stat.
2. Sesiie parohială 12 jugăre 1209 st. pătrați, arător, fânaș și grădină.
3. 4 stânjini lemne de foc, anual.
4. Stola stabilită de Consiliul parohial din Hetur la 24 Mai 1936.
5. Chirie pentru casă parohială în sumă de 2000 lei anual, până la edificarea casei parohiale.

Cererile de concurs, cu toate documentele necesare și cu binecuvântare arhierescă de a candida, se vor înainta în termen oficiului protopopesc ortodox român Târnavă Mare, iar concurenții se vor prezenta în parohie, cu prealabila incuviințare a subsemnatului, pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român Târnavă Mare în înțelegere cu consiliul parohial.

Dumbrăveni la 24 Mai 1936.

Ioan Dragolea
protopop

getată a reducerii religiei la propria sa sferă pură. Întreaga viață trebuie să fie supraviețuită, umbrită, pătrunsă de duhul sfânt. Devotamentul și jertfelnicia cetățenilor — și față de stat — nu poate isvoră decât din „credința în Dumnezeu și din conștiința destinației supraterește a sufletului. Biserica a fost ziditoarea acestor caractere eroice. Crede statul că azi poate cucerii roade din pomul uscat, adică smochine din ciulini? Tocmai de aceea îndrăznesc să afirm, că n'are statul nostru și poporul nostru astăzi mai mare nevoie de nimic, ca de Biserica lui și de credința lui.”⁴

Virtuțile cetățenești, despre cari vorbește G. Kerschensteiner, spiritul de jertfă, simțul responsabilității, curajul moral, cinstea etc., nu ne putem închipui niciodată că s'ar putea naște în sufletele viitorilor cetățeni, numai prin exercițiul muncii colective (în cadrul comunităților de muncă, cari prin ordinul ministerului s'au înființat anul acesta și la noi, și al autoconducerii de sine a școlărilor) fără o credință neclingită, fără un impuls superior, fără o concepție superioară de viață. Pedagogiei lui Kerschensteiner, care a început să aibă influință și în țara noastră, îi lipsește, cum spune Förster, „orientarea religioasă necesară” (Pol. Ethik pag. 442).

Respectul față de bunurile spirituale supreme este singura rațiune de stat.

⁴ Cuvântarea citată.

Nr. 6217—1936.

1—3

Concurs

La secția de fete a Școlii Normale Ortodoxe «Andrei Șaguna» din Sibiu este vacant cu începere dela 1 Septembrie crt. un post de învățătoare la Școala de aplicație.

Pentru ocuparea acestui post se va ținea la începutul anului școlar concurs, în conformitate cu dispozițiile în vigoare ale Ministerului Instrucțiunii, la Școala Normală „Andrei Șaguna” din Sibiu, secția de fete.

Învățătoarele, care doresc a ocupa acest post, vor înainta cerere până la 15 August crt. Direcției Școlii Normale «Andrei Șaguna» secția de fete Sibiu, cu următoarele documente:

1. Certificat dela Direcțiunea Școlii Normale cu media notelor examenului de capacitate;
2. Certificat dela inspectorul regional cu media notelor obținute la examenul de definitivat;
3. Recomandarea Direcțiunii Școlii Normale unde a învățat.
4. Certificat dela inspectoratul regional de notele obținute la inspecțiile organelor de control în timpul funcționării în învățământ. Media examenului de capacitate și definitivat nu poate fi mai mică de 8.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 14 Iulie 1936.

Consiliul Arhiepiscopesc

Primăria Municipiului Sibiu

Nr. 6453—1936

(22) 1—1

Publicațiune

Joi 30 Iulie 1936 ora 11 dimineața se va ținea la Primăria Sibiu, Strada Mitropoliei 2, camera 10 a doua licitație publică pentru darea în arenda a bufetului dela Teatrul Municipal, pe timp de 5 ani.

Licitatiia se va ținea în conformitate cu art. 68—110 inclusiv, din legea contabilității publice, regulamentul O. C. L. și normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Oferenții vor depune, pe lângă ofertă și o garanție de 5%, din arenda oferită pt. toți cei cinci ani la oaltă, iar oferta se va face numai în conformitate cu caetele de sarcini, cari pot fi văzute zilnic, în orele de birou la Primăria susnumită, camera Nr. 4.

Sibiu, la 9 Iulie 1936.

Primăria

Concurs

Parohia ortodoxă rom. Orăștie, după înțreprindere prin licitațiune publică, cu oferte închise, edificarea bisericii sale noi, a cărei etapa I: zidirea din roșu, are să fie terminată până la 30 Noembrie 1936.

Această primă parte a lucrării va costa, după deviz, Lei 3.566.690.—

Termenul de înaintare a ofertelor: 30 Iulie 1936, la oficiul parohial ort. Orăștie.

Cautione 5%.

Planurile, devizul și caetul de sarcini, ca și condițiile speciale, se pot vedea la oficiul parohial.

Orăștie, 14 Iulie 1936.

Oficiul parohial ortodox
rom. Orăștie

(23) 1—1

Ad. Nr. 92—936

(24) 1—1

Anunț de licitație

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 6 August 1936, ora 2 p. m. se va da în întreprindere — prin licitație publică — construcția Bisericii noi din Reciul — Sibiu.

Licitatiia se va ținea în localul fostei școli profesionale din localitate, în prezența Consiliului parohial.

Planul și devizul se pot vedea — în orice zi — la oficiul parohial ort. român din Reciul.

Licitatiia se va face pe bază de oferte închise, se va putea continua însă și pe bază de oferte verbale.

Ofertele vor fi însoțite de o garanție de 5%, în numerar, din suma devizului, care va rămânea ca o garanție definitivă până la terminarea lucrărilor. Antreprenorul care va lua lucrarea, este obligat a suporta cheltuielile împreunate cu planul și devizul acestei lucrări.

Cheltuielile de deplasare privesc pe antreprenorii respectivi. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a alege dintre antreprenori pe acela în care are mai multă încredere.

Reciul—Sibiu, 3 Iulie, 1936.

Pr. Const. Hășcău
președ. Consil. paroh.
Ioan Radu
Epitrop cassier

¹ Förster: Aut. et Lib. pag. 71

² Förster: Erziehung u. Selbsterziehung pag. 107.